

СТВОРЕННЯ РОЗВІДУВАЛЬНО-УДАРНОЇ ВОГНЕВОЇ СИСТЕМИ НА ОСНОВІ ПЕРСПЕКТИВНОГО РАКЕТНОГО КОМПЛЕКСУ

В.Ю. Косухін, С.А. Мартиненко
(Військовий інститут РвіА, Суми)

Проаналізовані сучасні засоби розвідки, передачі даних та ураження об'єктів противника в Збройних Силах України та запропоновані шляхи вирішення цієї проблеми.

розвідувально-ударна вогнева система, ракетний комплекс, засоби розвідки та передачі даних

Постановка проблеми. Неодмінною умовою досягнення успіху будь-якої операції (бою) є, передусім, надійне вогневе ураження противника, значний обсяг якого виконують ракетні війська і артилерія.

В умовах різкого підвищення мобільності угруповань військ, що протистоять, основною концепцією командування розвинутих у воєнному відношенні країн є «розвідка – постріл – ураження». Для реалізації цієї концепції створені і продовжують створюватися автоматизовані ударні та вогневі комплекси, що отримали назву розвідувально-ударних комплексів і систем, і які стають одним із перспективних засобів нанесення сухопутними військами «хірургічних» ударів по об'єктах противника.

Відсутність таких комплексів (систем) у Збройних Силах України на цей час не дозволяє виконувати завдання зі знищення високоманеврених цілей за найкоротший час. Існуючі засоби розвідки, передачі даних та знищення цілей не здатні успішно виконувати завдання вогневого ураження противника.

Аналіз літератури. Воєнні фахівці розвинутих у воєнному відношенні країн постійно вивчають досвід застосування сучасних розвідувально-ударних, і розвідувально-вогневих комплексів [1, 7]. На даному етапі реформування Збройних Сил України це питання постало і перед воєнним керівництвом нашої країни [2, 3].

Аналіз напрямків створення розвідувально-ударних комплексів (РУК) показує, що усі типи РУК мають приблизно однакову загальну схему побудови, яка включає:

- засоби розвідки та забезпечення наведення зброї;

- центр управління та обробки даних;
- засоби ураження з автоматичним радіокомандним наведенням на траєкторії польоту до цілі [4].

Мета статті. Запропонувати шляхи створення розвідувально-ударної вогневої системи на основі перспективного ракетного комплексу.

Форми і способи бойового застосування ракетних військ на базі сучасних ракетних комплексів. Аналіз сучасних умов збройної боротьби, способів ведення бойових дій у локальних конфліктах дозволяють виявити загальні тенденції і характер можливих операцій, а також характер застосування в них ракетних військ.

Важливість ракетних військ визначається тим, що тільки цей рід військ спроможний виконувати завдання дальнього вогневого ураження противника за будь-яких погодних умов, місцевості і часу бойових дій, а також забезпечувати тісну взаємодію і безперервну підтримку ракетними ударами загальновійськових з'єднань (частин, підрозділів). Особливу роль у цьому повинні відігравати розвідувально-ударні комплекси (РУК) і розвідувально-вогневі комплекси (РВК), на основі яких у перспективі можна створити єдину розвідувально-ударну вогневу систему (РУВС).

Подальший розвиток засобів ураження, особливо високоточних, буде впливати на характер вогневого ураження противника: воно буде відрізнятися великою різноманітністю, високою динамічністю, напруженістю у боротьбі за завоювання і утримання вогневої переваги, різкою зміною завдань, що вирішуються, можливістю швидкого зосередження на важливих напрямках, широким маневром ударами по фронті і у глибину. Через це значно зростає роль маневру вогнем. Частіше він буде проводитись з метою ураження основних сил, других ешелонів, резервів, розвідувально-ударних комплексів (розвідувально-вогневі комплексів), виявлених найважливіших об'єктів та створення ділянок і районів з високим ступенем вогневого ураження противника.

Тобто, з масовим оснащенням військ новою високоточною зброєю суть всієї системи вогневого ураження буде полягати у негайному безперервному знищенні важливих об'єктів і угруповань військ на всю глибину оперативної побудови одразу після їх виявлення.

Застосування РУВС в операціях зі знищення терористичних формувань та формувань сепаратистів, надають можливість уникнення значних невинуватих втрат з боку цивільного населення та руйнування під час ведення бойових дій.

Обґрунтування перспективної організаційної структури та складу ракетних військ Збройних Сил України. Застосовуючи світовий досвід і розглянувши сучасне озброєння нашої армії, розвідувально-

ударна вогнева система Збройних Сил України має складатися з основних підсистем:

- розвідки та наведення;
- управління і обробки інформації;
- засобів вогневого ураження;
- бойового забезпечення.

Існуючі ракетні комплекси Сухопутних військ вже не можуть виконати поставлені завдання з вогневого ураження противника з потрібною швидкістю і точністю, тому піднімається питання створення і надходження у війська нового перспективного багатофункціонального ракетного комплексу, який може стати основою створення розвідувально-ударної вогневої системи на рівні світових стандартів.

Розглянувши тактико-технічні характеристики розвідувального літака СУ17м4р, який планувався раніше в інтересах створення розвідувально-ударних комплексів, можна лише теоретично припустити про можливість його застосування в новітній РУВС.

Для уникнення маси організаційних питань, переходу ЗС України на оснащення високотехнологічним озброєнням, доцільно створити штатний розвідувальний засіб, адаптований до ракетного комплексу – безпілотний літальний апарат.

Сьогодні в Україні створюються апарати міні- і мікрокласу для виконання тактичних завдань. Проте, національні розробники впритул підійшли і до створення безпілотних літальних апаратів оперативно-стратегічного рівня. Вони набагато дешевші від вертольотів і літаків, що роблять в Україні або Росії, і спроможні виконати завдання спеціального призначення не тільки без людських жертв, а і з мінімальними фінансовими втратами.

Під час розробки розвідувально-ударних вогневих систем велика увага повинна приділятися модернізації існуючих та розробці нових автоматизованих систем управління військами та зброєю. Існуюча автоматизована система управління не спроможна виконувати завдання управління і обробки інформації в розвідувально-ударних вогневих системах. У ракетних військах Сухопутних військ АСУ залишилась на рівні 70-80 років минулого століття.

Існуючі засоби управління оснащені малопродуктивними електронно-обчислювальними машинами з негнучким програмним забезпеченням, яке неспроможне здійснювати автоматизоване управління засобами розвідки і вогневого ураження та має обмежені можливості щодо вирішення різноманітних розрахункових завдань. Органи та засоби управління недостатньо стійкі в умовах дії засобів РЕБ противника.

Необхідною умовою реалізації концепції розвідувально-ударних вогневих систем є створення ефективної системи управління ракетними військами і артилерією.

Дослідження показують, що через інертність неавтоматизованої системи управління в тактичній ланці своєчасно обробляється і враховується не більше 20% наявної інформації. Ще гірше ці питання виглядають в оперативно-тактичній ланці. Це призводить до зниження бойового потенціалу РВіА в операції (бою) до 50%. Що стосується наявних автоматизованих контурів управління, то вони на цей час не перекривають і 10% всієї організаційної структури роду військ.

Таким чином, досягнення високої ефективності функціонування систем управління військами і зброєю вимагає переходу від автоматизації до їх «інтелектуалізації» [5 – 7]. Завдяки цьому з'явиться можливість прийняття рішення практично в реальному масштабі часу; значно підвищаться оперативність і якість управління при скороченні загальної кількості військовослужбовців, що беруть участь у даному процесі; здійсниться інтеграція в єдину систему засобів розвідки, управління, ураження та видів бойового забезпечення. Розробка і впровадження інтелектуальних систем управління забезпечить досягнення якісно нового рівня управління військами і зброєю, зокрема, розвідувально-ударними вогневими системами Сухопутних військ. Їх використання дозволить організувати оптимальний процес підтримки прийняття рішення і визначити потрібні сили і засоби для досягнення поставлених завдань. Проведення досліджень у цій області вкрай необхідне, їх результати можуть сприяти розвитку нових високоефективних засобів збройної боротьби і технологій.

Даний напрямок доцільно використовувати при створенні засобів управління та інформаційного забезпечення розвідувально-ударних вогневих систем Збройних Сил України. Як приклад, можна розглянути Тактичний Інтернет Сполучених Штатів Америки – комплекс, який включає в себе локальні мережі та автономні комп'ютери, які знаходяться на пунктах управління, з'єднані між собою засобами зв'язку, а також програмне забезпечення для взаємодії усіх цих елементів. Його застосування дозволяє будь-якому користувачу отримати потрібну йому інформацію в реальному масштабі часу з урахуванням обмежень на доступ до неї і побачити на екрані дисплея персонального комп'ютера графічне відображення поля бою з позначенням місця положення своїх військ (у перспективі – і сусідів, противника, мінних полів, інженерних споруд тощо), а також віддавати накази і розпорядження, доповідати про хід виконання бойових завдань.

Висновки. Головним шляхами створення розвідувально-ударної вогневої системи Збройних сил України повинні бути:

- урахування світового досвіду застосування існуючих комплексів, новітніх технологій інтелектуальних систем управління;
- впровадження нових форм і методів вогневого ураження противника;
- збалансований розвиток вітчизняних засобів розвідки, управління та вогневого ураження, які будуть залучатися до цієї системи.

Створення розвідувально-ударної вогневої системи, надходження у війська нового перспективного багатофункціонального ракетного комплексу значно впливатиме на зміни організаційної структури та складу ракетних військ Збройних Сил України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисенко В.А. Интеллектуальные системы управления разведывательно-ударных комплексов Сухопутных войск // Военная мысль. – М. – 1995. – № 1. – С. 54-59.
2. Бойове застосування ракетних військ і артилерії в операціях // НАОУ. – К., 2002. – 234 с.
3. Бойове застосування ракетної дивізії ОТР: Методичний посібник. ГУ РВиА ЗСУ. – К., 1998. – 123 с.
4. Посібник по вивченню іноземних армій // НАОУ. – К., 2002. – 200 с.
5. Карпов А.Е. Единое военное информационное пространство: проблемы создания // Военная мысль. – М. – 2004. – № 8. – С. 45-49.
6. Комольцев В.Л. Об обеспечении информационной совместимости при создании АСУ РВиА // Военная мысль. – М. – 2004. – № 6. – С. 19-22.
7. Посадский А.А. Тактический Интернет // Военная мысль. – М. – 2005. – № 7. – С. 12-14.

Поступила 24.03.2006

Рецензент: кандидат технічних наук, професор В.О. Прокопов,
Харківський університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба.
